

Sít' recyklačních obcí a měst

Petr Nohava, Hnutí DUHA

**Prachatice
16.6. 2010**

Hnutí DUHA

Hnutí DUHA

- n nezávislá ekologická organizace**
- n hlavní sídlo v Brně, pobočka v Praze a dalších zhruba 10 místech České republiky**
- n Součástí organizace program Odpady**
- n Projekt Síť recyklačních obcí**

Hnutí DUHA

Současná situace

- n Česká republika recykluje nebo kompostuje méně než 20 % komunálního odpadu
- n Rakousko, Německo 50 %
- n Belgické Vlámsko dokonce přes 70 %

Hnutí DUHA

Příčiny tohoto stavu

- n Slabá podpora recyklace, kterou stát poskytuje městům a obcím.**
- n Obce musí vést kompletní agendu a přitom mají omezené pravomoci i finanční prostředky.**
- n Obce nesou stejnou zodpovědnost jako producenti odpadů**

Hnutí DUHA

Projekt „Sít' recyklačních obcí a měst“

**Záměr: pomoci obcím přebírat
zkušenosti a řešení z fungujících
systémů v zahraničí i v ČR a
zlepšit tak své odpadové
hospodářství**

Hnutí DUHA

Důvod ...

... příklady dobré praxe motivují i další obce...

Hnutí DUHA

Nabídka Hnutí DUHA obcím

- n Zapojit se do sítě měst a obcí směřujících k recyklační společnosti a získávat informace**
- n Stát se aktivním členem sítě a spolupracovat s Hnutím DUHA na zavádění progresivních opatření**

Hnutí DUHA

Zapojeným obcím nabízíme - web

Hnutí DUHA

Domů Sít' obcí Přihláška Zapojené obce Pro novináře Přispějte e-Obchod Kontakt

Problémy

- Pálení odpadů v domácnostech
- Nízká míra recyklace
- Černé skládky

Opatření

- Domovní kompostování
- Komunální kompostování
- Pytlový sběr
- Sběrné dvory

**„S úspěchem pro-
sazujeme ekologic-
ká řešení, která za-
jistí zdravé a čisté
prostředí pro život
každého z nás.“**

Proč vznikla síť obcí?

Naším záměrem je napomoci obcím, městům a mikroregionům v přebírání zkušeností, řešení a vzorů z úspěšných evropských států. Vytváříme proto neformální informační síť, která bude účastníkům:

- ➔ Pomáhat radami a praktickými informacemi zavádět opatření, jež v obci, městě či mikroregionu zajistí snižování produkce odpadů a vysokou míru recyklace. Hnutí DUHA bude proto zajišťovat zkušenosti z obdobných projektů v zahraničí a pomáhat s jejich aplikací v domácích podmínkách.
- ➔ Zajistí výměnu informací a zkušeností mezi českými obcemi či městy s podobnými projekty, například čtvrtletním bulletinem nebo každoročním seminářem.

Zkušenosti

- Paláríkovo jako vzor
- Dotazníkové průzkumy
- Schválené koncepce
- Realizované exkurze
- Rozbory odpadů
- Zpravodaj pro obec

Rady

- Články do zpravodaje
- Publikace ke stažení
- Letáky pro vás
- Připravíme pro obec
- Možnosti financování
- Napište nám
- Užitečné odkazy

Emailové akce

- Pomozte prosadit lepší recyklaci

Podpořte naši práci

Hnutí DUHA

Zapojeným obcím nabízíme - letáky

Základní pravidla kompostování

1. Kompostér umístíme tak, aby byl pohodlně dostupný za každého počasí.
2. Měl by být v polostínu, nejlépe zakrytý malou stříškou.
3. Zajistíme kontakt kompostu s půdou pod ním, aby k němu měly přístup půdní organismy.
4. Hrubý materiál nadrtíme.
5. Do spodní vrstvy kompostu i do vyšších vrstev ukládáme mezi hutný také hrubší a vzdušný materiál. (větvičky, sláma, suché rostliny aj.)
6. Materiál ke kompostování dobře promícháme: vlhký se suchým, porézní s hutným, dusikátý (např. čerstvá tráva, zvířecí trus) s uhlíkatým (např. sláma, kůra, piliny, nadroené větve).
7. Pro rychlejší a kvalitnější kompostování přidáváme zralý kompost nebo zeminu (zvláště převažuje-li jeden materiál – například tráva).
8. Pravidelně kontrolujeme správnou vlhkost kompostu (kompost by neměl být promáčený ani se drolit).
9. Kompost vždy po jednom až dvou měsících přeházíme a promícháme.

Hnutí DUHA

Problémy, na které můžete narazit

Zápach. Pokud kompost zapáchá, je nutné jej přeházet – provzdušnit. Zápach může také vznikat při kompostování mokrého materiálu, který neumožní přístup vzduchu, třeba čerstvé trávy. Proto jej mícháme se suchým, například pilinami.

Hlodavci. Nemilé návštěvě předejdete tím, že na kompost nedáváte vařená jídla a maso. Problémy s potkany ale mohou mít také domy s vestavěnými drtiči odpadů, které pro ně v kanalizaci vytvářejí ideální podmínky. Bioodpad proto raději ukládejte na kompost.

Plevel. Na kompost rozhodně nepatří právě semeníci a oddenkaté plevele (pýr, kozi noha). Ostatní však ano, pokud totiž kompost často překopáváte, vytváří se v něm vysoká teplota, která řadu plevelů zničí.

Odpad se nerozkládá. Pokud dodržujete pravidla, měl by proces probíhat správně. Zralý kompost je tmavý, jemně zrnitý, nezapáchá, ale voní humusem.

Podpořte Hnutí DUHA. Hnutí DUHA prosazuje zákony i další opatření, která snižují ekologická rizika a znečištění. Naše práce se neobejde bez pomoci lidí, jako jste Vy. Více na www.hnutiduha.cz/podpora
Číslo účtu: 1348492389/0800

Tento informační leták byl finančně podpořen v grantovém řízení MŽP. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Finančně podpořeno obcí Dolany u Olomouce.

Hnutí DUHA

Friends of the Earth Czech Republic

A • Bratislavská 31, 602 00 Brno

T • 545 214 431

F • 545 214 429

E • info@hnutiduha.cz

www.hnutiduha.cz

Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás. Navrhujeme konkrétní opatření, jež snižují znečištění vzduchu a vody, pomohou omezit množství odpadu, chránit krajinu nebo zbavit potraviny toxických látek. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, návrhy zákonů, kontrolu průmyslových firem, pomoc lidem, rady domácnostem a vzdělávání i, výzkum, informování novinářů i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí celostátně, v jednotlivých městech a krajích i na mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

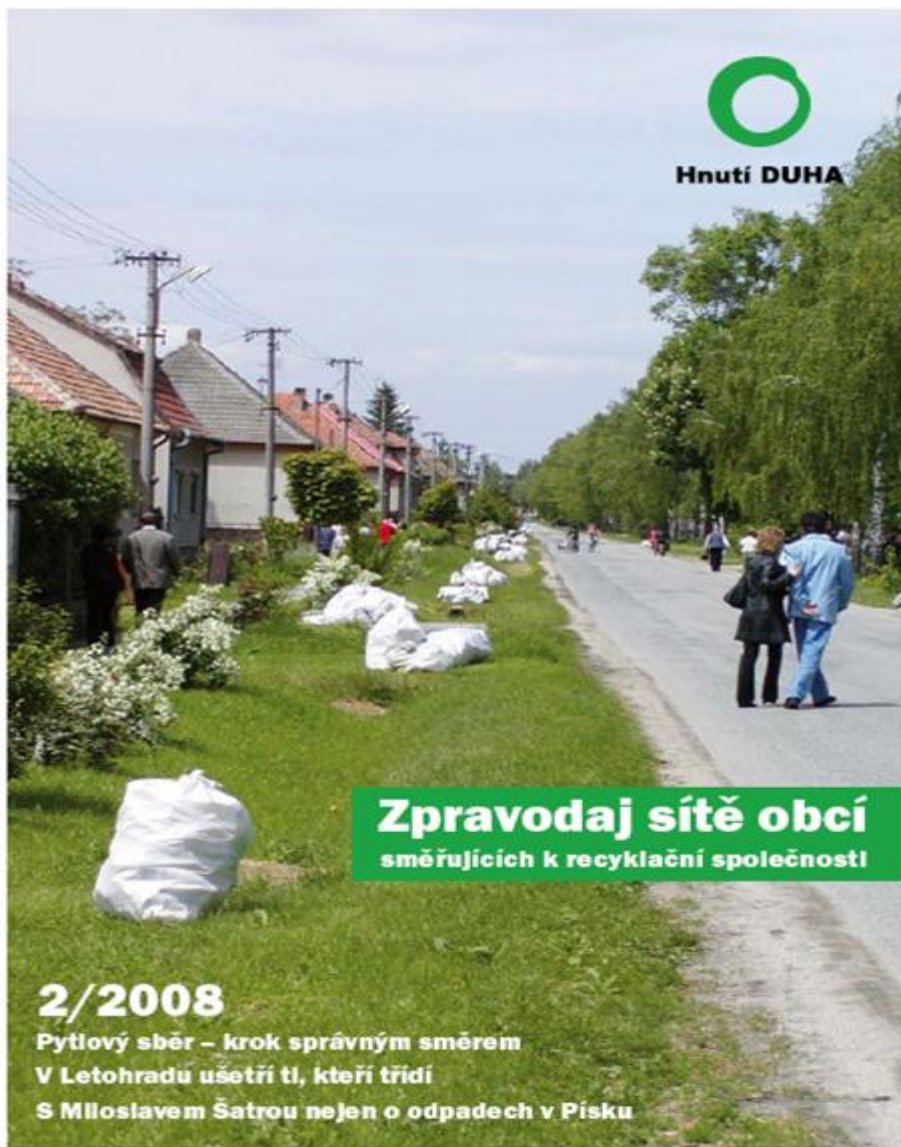
Hnutí DUHA

Kompost u vás doma

Asi třetinu odpadků v každé domácnosti tvoří takzvaný bioodpad: zbytky z kuchyně, posekaná tráva, větve, pytlíky od čaje a podobně. Obvykle končí v popelnici. Ale může posloužit jako výborná surovina na zahrádku či do truhlíku na balkóně. Zřídte si po vzoru tisíců dalších domácností svůj kompostér. Bez zápachu, bez problémů.

Zapojeným obcím nabízíme - zpravodaj

Hnutí DUHA

Zpravodaj sítě obcí
směřujících k recyklační společnosti

2/2008
Pytlový sběr – krok správným směrem
V Letohradu ušetří ti, kteří třídí
S Miloslavem Šatrou nejen o odpadech v Písku

V Letohradu ušetří ti, kteří třídí

V roce 2006 zavedlo město Letohrad pytlový sběr plastů a papíru. O rok později přidalo ještě nápojové kartony. Celý systém zeřektivují čárovými kódy, které lidé nalepují na odevzdané pytle s odpadem, aby je pracovníci svozové firmy mohli snímat čtečkami. Město tak získává podrobné informace o množství a druhích vytríděného odpadu, případně může porovnávat úroveň v místních částech či ulicích. Na shromážděné údaje lze využít také k motivaci slevou z místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Při porušení čistoty a základních pravidel naopak tento bonus nemůže být přiznán.

Je drobným domácnostem chodí čárové kódy do schránky v obci se slevou na uhrazení poplatku. Pokud potřebují nově nebo je ztratili, mohou si je obstarat na finančním odboru městského úřadu.

zpětnou vazbu. Na setkání najdou informaci o tom, jak třídili v předchozím roce.

Zájem jiných měst a obcí

Poté, co televize Nova a posléze i Prima odvysílaly na přelomu roku 2007 reportáž o třídění odpadů v Letohradu, strhl se velký zájem obcí a měst o podrobnější informace. Z některých, a to i poměrně vzdálených měst, vyslali své zástupce na výzvědy. Zájem o informace projevil i statistický úřad. Letohrad se rád podělí o své zkušenosti. S nýlenkou zavést pytlový sběr s čárovými kódy přišla firma Komunální služby s. r. o. Jablonné nad Orlicí. Město ji poté rozvinulo do bodového systému, zavedlo úlevu na poplatku za bod a také čárové kódy na úřadě.

Více informací:

Ivan Kurtev, Město Letohrad, Ivan.kurtev@mesto.letohrad.cz

Jan Janoušek, Komunální služby s. r. o., Jablonné nad Orlicí, kos.ja@tiscali.cz

x

Přínosy pro město

Třídění odpadů touto metodou je náročnější na čas než svoz kontejnerů, ale co do kvality nemá srovnání. Zajímavý je i pohled na ekonomický přínos pro město. Částka na zavedení systému, včetně drobných programátorských prací a zakoupení čtečky čárového kódu, nepřesáhla 30 tisíc korun. Údaje za minulý rok rovněž potvrzují samofinancovatelnost systému – není třeba jej dotovat z městského rozpočtu. Za vytríděný odpad město obdrželo odměnu 450 tisíc korun, náklady na svoz tríděného odpadu činily 340 tisíc a na samolepky a jejich tisk zhruba 9 tisíc. Letohrad dále poskytl slevy na poplatcích ve výši 61 tisíc korun.

Množství směsného komunálního odpadu v současné době stále mírně stoupá, především se jedná o odpady z domácností. Pytlový sběr tríděného odpadu tedy nemůže přinášet mezitím pokles množství odpadu uloženého na skládku, pouze jej brzdí, s jistotou ale přispívá k úsporám na nákladech za dopravu.

Slevu hradí nezapojení

Získává-li město za třídění odpadů nějaké přínosy, snaží se je přerozdělit právě těm, kteří se systému aktivně účastní. Cílem je také dosáhnout plnění kázně, nárok na slevu tedy zanikne při opožděném splacení. V letošním roce došlo ke zvýšení poplatku o dva set korun na osobu s trvalým pobytem v Letohradu. Ovšem každý, kdo odevzdá alespoň jeden pytel plastu, je od něj oproštěn. V podstatě je to tedy tak, že slevu platí ti, kteří se do systému nezapojili. Občané také dostávají

Zapojeným obcím nabízíme - exkurze

Hnutí DUHA

Zapojeným obcím nabízíme

- n Vzorové texty do zpravodajů**
- n Konzultace vyhlášek, osvětových programů a projektů v obcích a městech**
- n Přístup k vypracovaným projektovým návrhům**

Hnutí DUHA

Nabídka Hnutí DUHA obcím

- n Zapojit se do sítě měst a obcí směřujících k recyklační společnosti a získávat informace
- n Stát se aktivním členem sítě a spolupracovat s Hnutím DUHA na zavádění progresivních opatření**

Hnutí DUHA

Spolupráce s aktivními členy

- § Analýza současného stavu odpadového hospodářství
- § Průzkum postojů a mínění veřejnosti

Hnutí DUHA

Spolupráce s aktivními členy

§ Analýza složení směsného komunálního odpadu

Hnutí DUHA

Rozbor odpadů Němčice - SKO

Ostatní 20%

Bioodpad 48%

Sklo 11%

Karton 1%

Plast 10%

Papír 10%

Hnutí DUHA

Koncepce odpadového hospodářství

§ Analytická část

§ Návrhová část

Koncepce nakládání
s odpady obce Dubicko

6/2008

Hnutí DUHA

Připravil:

Hnutí DUHA
Bratislavská 31
602 00 Brno
www.hnutiduha.cz

Realizace navrhnutých opatření

- n Výběr nejpálčivějších témat**
- n Konzultace s představiteli obce na možnostech realizace**
- n Zpracování návrhu**
- n Realizace**

Hnutí DUHA

Pytlový sběr – Křtiny, Němčice

Hnutí DUHA

Zpracování bioodpadu - Ostopovice, Dvůr Králové, Němčice

Hnutí DUHA

A další...

- n Změna systému plateb – Němčice**
- n Snížení produkce odpadu z veřejných akcích – Dubicko**
- n Systém komunitního kompostování – Mořice, Šternberk**

Hnutí DUHA

Dostačuje to?

**...Většinou nutná aktivita či zájem
konkrétních lidí ve vedení obce**

**... Nutné systémová podpora ze
strany státu**

Hnutí DUHA

Doporučení:

- n Lepší recyklační služby pro každého: investice po vzoru úspěšných evropských zemí, aby třídit odpad bylo stejně snadné jako jej sypat do popelnice.**
- n Vyšší poplatky: za skládkování, pálení odpadu a za těžbu přírodních surovin, aby se recyklace vyplatila.**
- n Odpovědnost výrobců za odpad z výrobků: aby vyráběli trvanlivější, snadněji recyklovatelné zboží a neprodukovali zbytečné obaly.**

Hnutí DUHA

Děkuji za pozornost.

**Kontakt:
Petr Nohava
Hnutí DUHA**

petr.nohava@hnutiduha.cz

www.hnutiduha.cz/obce

Hnutí DUHA